

Nowa choreografia - Boska Komedia 2019

„Andrade”

Michiel Vandavelde

Słynny manifest Manifesto Antropófago brazylijskiego artysty i teoretyka, Oswalda de Andrade, powstał w 1928 r. Nie postuluje odrzucenia kultury kolonizatorów lecz raczej skonsumowanie jej, przetrawienie i wysranie już w innej formie. Europa zawsze kolonizowała. Teraz, zainspirowany pracą Andrade, Vandavelde pyta co my, jako obywatele, uznajemy za inwazyjne w kontekście zachodnich przestrzeni publicznych?

W rozmaitych przedstawieniach Vandavelde kanibalizuje (czy też na nowo przywłaszcza) materiały taneczne z popularnych wideoklipów, by wykorzysta je w roli idiomu, z którym zderzy przywłaszczone teksty. Zaczął z grupą dziewięciu młodych ludzi od Love Songs (Veldeke) / Pieśni miłosnych (Veldeke) (2013, FABULEUS), które stworzyły podwaliny jego idiomu (opartego na ponownym przywłaszczeniu). W solowej Antithesis, the Future of the Image / Antytezie, przyszłości obrazu (2015), Vandavelde dokonał głębszej analizy tego idiomu i jego przekształceń, kontrastując go z wyświetlanymi tekstami dotyczącymi relacji między obrazem, technologią i ideologią. Our Times / Nasze czasy (2016) badają powierzchwność tegoż idiomu tanecznego, a artyści snują refleksję na temat statusu myśli we współczesnych społeczeństwie.

W solowym Andrade, wykonywanym przez Bryanę Fritz, pozostał już tylko skanibalizowany taniec, a idiom podlega badaniu wyłącznie jako pewna abstrakcja. Duet stanie się syntezą tanecznego materiału, a muzyka, którą się tu wykorzysta będzie się różnić od muzyki wykorzystanej w uprzednio wspomnianych przedstawieniach. Niniejszy spektakl stanie się całkowitym remiksem służącym wytworzeniu nielogicznego, nienazywalnego i dziwaczного tańca, przynależnego kulturze, która dopiero oczekuje na odkrycie.

Choreografia: Michiel Vandavelde

Tanec i kreacja: Bryana Fritz

Kostiumy: Lila John

Reżyseria światła: Michiel Vandavelde, Tom Bruwier

Czas trwania: 60 minut (bez przerw)

Producent: Disagree vzw, Bruksela

Współproducent: Kaaitheater, Bruksela

Premiera: 15 lipca 2019

„le journal secret”

Iza Szostak

„le journal secret” to performans taneczny, którego centralnymi tematami są przeobrażanie ciała jako zmysłowego archiwum oraz technologie zapisu siebie. Inspiracją dla tej autobiograficznej pracy jest wideodziennik artystki, powstały w latach 2006-2008, w trakcie studiów na Rotterdam Dance Academy oraz na stażu w Antwerpii w zespole Jana Fabre.

Iza Szostak podróżuje w przeszłość – do momentu, gdy nikt z nas nie miał jeszcze smartfona, ale miał ciało, podświadomość i sekrety. Wychodząc od formuły prywatnego dziennika, sięga po ekspresję cielesną wytwarzającą stany i nastroje. Szuka performatywności bólu, utraty, autokreacji, czułości. Zajmuje się tym, co pamięta i z czym zmagają się jej ciało. Eksplorując te stany, opowiada o momentach pozornie nieistotnych oraz o tych, które pozostawiają po sobie niezatarty i uporczywy ślad. Traktuje samą choreografię jako afektywne archiwum przywołujące obecność i cielesność innych.

Na scenie towarzyszy jej przeskalowany obiekt oraz animacja 3D wykonana w post-internetowej estetyce przez sebulca. Ciało Szostak zostaje przeniesione do świata cyfrowej wyobraźni, gdzie podświadomość konfrontuje się z kluczowymi dla jej praktyki artystycznej postaciami. Spotyka fałszywe autorytety oraz czułych patronów swojej kreatywności. Podczas procesu choreografka współpracowała z Jakubem Woźnicą, aby poprzez terapeutyczne narzędzia przekuć osobiste przeżycia i lęki w konceptualną, otwierającą pracę z różnymi wizjami prezentacji ciała i jego doświadczeń.

Choreografia jest tu archiwum przywołującym obecność i cielesność innych, a jednocześnie eksplorującym własne afekty.

Koncepcja, choreografia, taniec: Iza Szostak

Konsultacja artystyczna: Jakub Woźnica

Dramaturgia: Szymon Adamczak

Muzyka: Kuba Słomkowski

Animacja: sebulc

Scenariusz i dialogi w animacji: Szymon Adamczak, Iza Szostak

Scenografia: Tomasz Gołaszewski, Julita Goździk, Iza Szostak

Kostium: Julita Goździk

Reżyseria światła: Paulina Góral

Projekt plakatu: sebulc

Czas trwania: 50 minut (bez przerwy)

Produkcja: Fundacja Ciało/Umysł

przy wsparciu: Alte Rumfabrik Basel (Szwajcaria), Centrum w Ruchu, Fundacja Burdąg (Polska)

Premiera: 4 października 2018

Projekt współfinansowany przez Miasto st. Warszawa

„Masakra”

Reżyseria: Paweł Sakowicz

Paweł Sakowicz, znany z solowych projektów „Jumpcore” czy „TOTAL”, przez 10 lat trenował z siostrą taniec towarzyski. Zdobył nawet tytuł wicemistrza Polski juniorów i młodzieży w tańcach latynoamerykańskich. W „Masakrze” zainteresował go proces wcielania się osób niezwiązanych z kulturą latynoamerykańską w latynoską stylizację, czemu towarzyszy zestereotypizowany ruch ciała, muzyka i fryzura. A także to, co kryje się za taką pozą. Z jednej strony bowiem tańce latynoskie służą temu, by poczuć się swobodnie, także pod erotycznym względem, a z drugiej – trudno pominąć aspekt kolonialny.

W 1920 roku w Londynie nieformalna konferencja nauczycieli tańca powołała nowy styl: *modern ballroom dance*. Tańce podbitych społeczności z obszarów Brazylii, Haiti i Kuby zostały skodyfikowane i stały się popularną rozrywką dla wyższej klasy średniej. Z czasem samba, cha-cha, rumba, paso doble i jive stworzyły grupę latynoamerykańskich tańców towarzyskich, do dziś wykonywanych na turniejach tańca sportowego.

Mamy też polski motyw kolonialny. Sakowicz przypomina, że w 1937 roku polski rząd wysłał na Madagaskar ekspedycję, mającą zbadać możliwość kolonizacji wyspy. Uczestniczyli w niej major Mieczysław Lepecki, współpracownik Józefa Piłsudskiego, oraz pisarz i podróżnik Arkady Fiedler. Wyprawę wspierała Liga Morska i Kolonialna, popularyzująca hasło: „Jak każdemu wolnemu narodowi, Polsce należą się kolonie”. Polską kolonią Madagaskar nigdy nie został, na zawsze jednak utożsamia polskie tęsknoty kolonialne. Zaś „Masakra” pod kostiumem turnieju tańca towarzyskiego kryje opowieść o próbie zawłaszczenia i kolonizacji kulturowej, która zaciera trop cywilizacyjnej agresji.

Koncepcja, choreografia: Paweł Sakowicz

Dramaturgia: Anka Herbut

Muzyka: Lubomir Grzelak

Scenografia: Anna Met

Reżyseria światła: Jacqueline Sobiszewski

W ramach programu choreograficznego Nowego Teatru i Art Stations Foundation
POSZERZANIE POLA

Kurator: Joanna Leśnierowska

Obsada:

Karolina Kraczkowska, Agnieszka Kryst, Ramona Nagabczyńska, Iza Szostak

Czas trwania: 60 minut (bez przerwy)

Produkcja: Nowy Teatr, Warszawa

Premiera: 9 stycznia 2019

„This is the real thing”

Anna Nowicka

Anna Nowicka skupia się na relacji między śniącym ciałem a ciałem tańczącym, zwłaszcza na zagadnieniach ucieleśnienia, płynnej obecności i choreografii wyobrażonego.

„This is the real thing”, czyli „to jest to / to jest prawdziwa rzecz”, to spektakl, w którego centrum znajduje się ciało. Tancerka tworzy i dekonstruuje swoje środowisko, bawiąc się krajobrazem wizualnych znaczeń i możliwych odniesień. Jej własne ciało migocze i przemienia się, pozostając w procesie ciągłego stawania się. Mówi: „Zagniatam krajobraz skóry. Zwijam, nakładam, upuszczam, przesuwam, odsłaniam, chowam, odsyłam. Szukam, gubię i znajduję, w absolutnym tu i teraz”.

Ciało jest jak plastelina, jak guma. Tancerka mówi każdym ruchem: „Przekształcam powoli, nieustannie formuję, niespodziewanie niszczę, supłam, rozrywam i skrzętnie odkręcam. Niekończący się proces stawania, zaklęty w widzialny obraz / obiekt. Składam poetycki, mięsisty album na wycinki z gazet, zasłyszane przypadkiem mityczne historie i skrzętnie ukryte sny”.

Ucieleśnione zostają różnorodne jakości, faktury, fragmenty emocji, sytuacji, intencji, postaci, działań, lecz żadna z nich nie osadza się w formie wizualnego obiektu. Fizyczne ciało funkcjonuje raczej jako nieskończony hipertekst, odsyłający widza do coraz to nowych skojarzeń. Z dialogu realnego ciała z jego wizualnymi reprezentacjami wyłania się pytanie o to, czym faktycznie jest ciało, jak je postrzegamy oraz na ile możemy je świadomie konstruować.

Pomysł, realizacja: Anna Nowicka

Dramaturgia: Mateusz Szymanówka

Muzyka: Adam Światała

Kostiumy: Tanja Padan / Kiss the Future

Reżyseria światła: Aleksandr Prowaliński

Zdjęcia: Katarzyna Szugajew

W ramach programu choreograficznego Nowego Teatru i Art Stations Foundation
POSZERZANIE POLA

Kurator: Joanna Leśnierowska

Czas trwania: 45 minut (bez przerwy)

Produkcja: Nowy Teatr, Warszawa

Premiera: 7 listopada 2018

„Baba-dziwo”

Reżyseria: Dominika Knapik

Znakomita choreografka, współtwórczyni sukcesów Eweliny Marciniak, wyreżyserowała spektakl oparty na przewrotnej grotesce z 1938 roku, gdy również Polskę ogarnęła podskórna gorączka faszyzmu.

Rzecz dzieje się w Prawi, gdzie rządzi ekscentryczna Jej Macierzyńska Wysokość Valida Vrana. Pod jej kierunkiem najważniejszy jest rozwój narodu i polityka demograficzna, co i dziś stanowi wyzwanie dla wielu polityków. Jednak wymagania względem obywateli opisane przez Pawlikowską-Jasnorzewską są o wiele bardziej restrykcyjne niż dzisiejsze: poczynając od rozplodowego dyżuru po kary za bezdzietność.

Jednocześnie w opowieści, w której model rodziny określony jest kategorycznie jako jeden mężczyzna, jedna kobieta i dzieci, kobiety znajdują się pod męskim pantoflem, manipulowane przez samca. Tak żyje tytułowa bohaterka, która zamiast realizować swoje pasje podporządkowana zostaje rodzinnym i domowym obowiązkom. Bo Pawlikowska-Jasnorzewska, co Knapik wydobywa, napisała rzecz o sterowaniu słabszymi, którzy są wypychani na szczyty władzy, by realizować politykę szarych eminencji.

Reżyserka i choreografka przygotowała spektakl niezwykle atrakcyjny formalnie i wizualnie. Opierając się na choreografii i plastyce, sięga do rekwizytorni niemieckiego ekspresjonizmu: demonizmu, ale i kabaretowych oraz iluzjonistycznych tricków. Ta forma współtworzy polityczną farsę w atrakcyjnym, teatralnym wydaniu. Nad wszystkim unosi się bowiem dwuznaczny cień wąsika, rozpiętego między męskim szowinizmem, grozą hitleryzmu i tragikomizmem chaplinady.

Tekst: Maria Pawlikowska-Jasnorzewska

Reżyseria i choreografia: Dominika Knapik

Adaptacja i dramaturgia: Tomasz Jękot

Scenografia i kostiumy: Karolina Mazur

Reżyseria światła: Wolfgang Macher

Opracowanie muzyczne: Dominika Knapik i Mateusz Flis

Obsada:

Angelika Cegielska, Sara Celler-Jeziarska, Dorota Furmaniuk, Magdalena Jaworska, Irena Wójcik, Mateusz Flis, Michał Kosela, Wojciech Świeściak, ze specjalnym udziałem prof. Krystyny Duniec

Czas trwania: 95 minut (bez przerwy)

Produkcja: Teatr im. J. Szaniawskiego, Wałbrzych

Premiera: 22 lutego 2019